

Για το σύγχρονο εθνικό αγνωστικισμό (2ο Μέρος)

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλόλογος

«Φυσικά κανείς δεν ήταν στην Αγία Λαύρα στις 25 Μαρτίου και ο Παλαιών Πατρών Γερμανός όχι μόνο δεν σήκωσε το λάβαρο (που φτιάχτηκε μετά από 50 χρόνια) αλλά έβριζε τον επαναστάτη Παπαφλέσσα ως «εξωλέστατον»: να γελάσει κανείς ή να κλάψει εν προκειμένω; Μας πειράζει πια και η ταυτότητα του συγκεκριμένου λαβάρου και αναζητούμε πιστοποιητικά κατασκευαστικής πατρότητας! Αν δε είχαμε και μια μηχανή του χρόνου να βλέπαμε πότε ακριβώς φτιάχτηκε και ποιος μπήκε και βγήκε από την Αγία Λαύρα στις 25 κεινού του Μάρτη, τι καλά που θα 'τανε... Δεν με νοιάζει αν τον έβρισε τον αρχιμανδρίτη και τι του είπε ο δεσπότης Γερμανός, αν μάλιστα θυμάμαι και καλά, κάτι αναφέρει και ο Μακρυγιάννης στα Απομνημονεύματά του για τον ηρωικό Παπαφλέσσα και τις «κοινές» της εποχής εκείνης, αλλά τούτο προσβολή και βρίσιμο δεν λογίζεται για μένα.

Προφανώς και ο λέων του Μανιακίου δεν ενοχλείται πλέον, αλλά με ολύμπια συγκατάβαση μάς θωρεί από κει πάνω που αναπαύεται, ίσως να προσεύχεται και για μας, απ' τον θρόνο ψηλά της δόξας και τα ουράνια δώματα, κεκαθαρμένος, πάλλευκος, δίπλα στον Λεωνίδα των Θερμοπυλών...

Πιο κάτω ο ίδιος, αμετανόητος, όλως απεριγράπτως: «η επανάσταση του 21 απέτυχε ολοκληρωτικά. Μετά την εισβολή του Ιμπραήμ δεν είχε μείνει ούτε μία επαναστατική εστία. Ελευθερωθήκαμε μόνο χάρη στην απόφαση των Μεγάλων Δυνάμεων - και την δράση τους στην ναυμαχία του Ναβαρίνου. (Ήταν η πρώτη - και η καλύτερη -«ανθρωπιστική επέμβαση» της ιστορίας)». Θα συμφωνήσω με την πρόταση την πρώτη ως προς το σκέλος ότι δεν εξαλείφθηκε εντελώς το τάγμα των Γενίτσαρων. Αυτός πια ο θαυμασμός πολλών στο πρόσωπο του Ιμπραήμ, λέγεται και ξαναλέγεται... Γιατί όμως την ίδια ώρα δεν υπογραμμίζεται και η ταυτόχρονη αλήθεια ότι χωρίς Ιμπραήμ οι Τούρκοι απεδείχθησαν ανίκανοι να

καταβάλουν τους «έμμισθους κλεφταρματολούς» (κατά τα λόγια του ιδίου ως είδαμε προηγουμένως);

Τόσο «ολοκληρωτική» αποτυχία, δηλαδή, που εκλήθη ο αιγυπτιακός στρατός και μάλιστα κάτι ικανές χιλιαδούλες, έτσι; Η κακότροπος, όμως, βουλή του ανδρός δεν κρύβεται με τίποτε σε μια λέξη του που ακολουθεί: λευτερωθήκαμε σύμφωνα με τις ιδεοληψίες του «μόνο» χάρη στις Μ. Δυνάμεις. Όσο δηλαδή και οι Τούρκοι τα κατάφεραν, το ξαναλέω, χωρίς τη συνδρομή του Μωχάμετ Αλή. Αυτά έτσι, για την αληθινή ιστορία... Στέκει, ακόμη, ακατανόητη η τελευταία του πρόταση. Γιατί τόση ειρωνεία περί της «ανθρωπιστικής» επέμβασης των Ρωσαγγλογάλλων; Πρώτη; Καλύτερη; Γελοιότητες... Λέτε να προτιμάει ο ιστορικός ανορθογραφών αρθρογράφος μας να είχαν επικρατήσει οι Τουρκοαιγύπτιοι τελικά και να τον αδικώ τον άνθρωπο; Ποιος να ξέρει με σιγουριά...

Φαιδροτήτων συνέχεια: «η επανάσταση απέτυχε επειδή οι Έλληνες πολεμούσαν περισσότερο μεταξύ τους, παρά με τους Τούρκους. Ο - ήδη τόσο απών - Κωστής Παπαγιώργης, την είχε χαρακτηρίσει: 'πανεθνικό εμφύλιο, ο οποίος κατ' ευφημισμόν βαπτίσθηκε επανάσταση από τους ιδεολόγους ιστορικούς'». Τελικά δεν είμαστε και τόσο άχρηστοι που να χρειάστηκε να μας σώσουν αποκλειστικά και χαριστικά οι μεγάλοι. Εδώ φαίνεται πως κάτι κάμαμε και ημείς, εφόσον υπονοείται πως άνευ εμφυλίου θα επιταχύνουμε την ανεξαρτησία μας.

Εξάλλου, ένας εμφύλιος τόσο σύντομα και παράλληλα με την Επανάσταση, πέρα από τα αδιαμφισβητήτως αρνητικά του, μαρτυρεί de facto το αξιόμαχο των Ελλήνων της εποχής και την ουσιαστική πρόοδο της εθνεγερσίας τους. Να διαφωνήσω εδώ λιγάκι και με τον Παπαγιώργη: δεν ήταν πανεθνικός, αλλά κατ'ελαδίστικος περισσότερο, αφού οι ανωελαδίτες και οι Κρήτες και οι Επτανήσιοι και πολλοί ακόμη Έλληνες δεν συμμετείχαν σε αυτόν. Το έτερον σκέλος του συλλογισμού του, ότι και καλά είναι κατ' ευφημισμόν επανάσταση και βαπτίστηκε από ιδεολόγους ιστορικούς έτσι, δείχνει απλούστατα πως διαβάζει και αυτός με άλλα ιδεολογικά γυαλιά, αναχρονιστικά εξάπαντος, τα γεγονότα της εποχής.

Λίγο ακόμη και τελειώνουμε: «στην Επανάσταση έγιναν πράξεις θηριωδίας εκ μέρους των Ελλήνων. Στην κατάληψη της Τριπολιτσάς σφάχτηκαν πάνω από 30.000 άμαχοι - ανάμεσά τους πολλοί Εβραίοι που ήταν αμέτοχοι στον αγώνα. Λόγος: το πλιάτσικο. Λέει ο Κολοκοτρώνης στα Απομνημονεύματα: 'το ασκέρι όπου ήταν μέσα, το ελληνικό, έκοβε κι σκότωνε από Παρασκευή ως Κυριακή, γυναίκες παιδιά και άντρες, 32000, μία ώρα ολόγυρα της Τριπολιτσάς'. (Αντίθετα οι Τουρκαλβανοί υπερασπιστές της πόλης έφυγαν αλώβητοι μετά από συμφωνία. Που σημαίνει ότι ο Κολοκοτρώνης είχε τον έλεγχο του στρατού του και άρα επέτρεψε

τη εθνοκάθαρση)».

Πάμε σιγά σιγά: «στην Επανάσταση έγιναν πράξεις θηριωδίας εκ μέρους των Ελλήνων». Των Τούρκων τετρακόσια χρόνια τις λησμονούμε και τις διαγράφουμε; Για το πλιάτσικο δεν το συζητώ. Αγανάκτηση, χρόνια οργή, θυμός, εκδίκηση, όλα. Η αποκτήνωση του ανθρώπου, τα πάθη του πολέμου, ο αναμάρτητος πρώτος βαλέτω τον λίθο, ουδείς άγιος, Έλλην δεν σημαίνει a priori τέλειος και ημίθεος, όλοι θύματα, όλοι τραγικές φιγούρες μέσα στη φωτιά και στο αίμα της ιστορικής αλάνας του ανθρώπου... Δεν μου αρέσουν τρία ακόμη εν προκειμένω: πρώτον, ότι ο γέρος του Μοριά παρουσιάζεται μακελάρης· δεύτερον, η λέξη εθνοκάθαρση – μη λησμονούμε ότι επρόκειτο για κατελιημμένα εδάφη και ήδη οι Έλληνες είχαν υποστεί ουκ ολίγες εθνοκαθάρσεις από τους Οθωμανούς. Τέλος, οι Τουρκαλβανοί υπογραμμίζεται emphaticά ότι έφυγαν. Κατά τα Ορλωφικά, όμως, έσφαζαν για καιρό τους Έλληνες στην ίδια περιοχή. Και πόσες άλλες φορές... Να τα λέμε όλα, κύριε. Εφόσον δηλαδή επικαλούμαστε αντικειμενικότητα και αμεροληψία. Εκτός και το κάνουμε φαρισαϊκώ τω τρόπω, εξαπατώντες, απαξιούντες, εμπαίζοντες, καθυβρίζοντες, χλευάζοντες, αποδομούντες. Αμαρτήματα που δύσκολα διαπράττονται εν αγνοία...

Η ακόλουθη παράγραφος αποτελεί μνημείο ιστορικίστικης αγυρτείας και εξαλλοσύνης. Διαβάζοντας στις αράδες του ότι «και όσοι δεν συμπαθούν τους Αλβανούς θα έπρεπε να ξέρουν πως μερικοί από τους πιο γενναίους οπλαρχηγούς και καπεταναίους μας ήταν Αρβανίτες που δεν μιλούσαν καν τα ελληνικά. Κι όταν ο Μαυροκορδάτος έβγαλε λόγο στα πληρώματα του Ελληνικού στόλου χρειάστηκε μεταφραστή γιατί δεν κατάλαβαν λέξη (το γράφει ο Παπαρρηγόπουλος)», πραγματικά αναρωτιέσαι τι θέλει να πει ο ποιητής. Άραγε η περιβόητη Ελληνική Επανάσταση ήταν εν τέλει μισοαλβανική; Άραγε μη και δεν είμαστε καθαρόαιμοι Έλληνες; Η κότα έκανε τ' αυγό για το αυγό την κότα; Η δολιότητα περισσεύει στο αναμάρτημα της έμμεσης στερεότυπης μομφής κατά των ομογενών του: οι κακοί Έλληνες πάντοτε κυνηγούν και μισούν τους κακούς Αλβανούς. Ωραίο, πράγματι, πυροτέχνημα για να δικαιώσει την τον συγγραφέα του! Επιγραμματικά θα έλεγα, επικίνδυνος απλά εδώ...

Κλείνει το κείμενό του με την επίκληση της φοβερής τωόντι, διαχρονικής, ιλιγγιώδους ρήσης του Σολωμού: «θα έχουμε ωριμάσει ως έθνος, όταν τα σχολικά μας βιβλία συμπεριλάβουν αυτές (και άλλες) δύσκολες αλήθειες. Όταν θα πάψουν να αποσιωπούν ή να μυθολογούν. Έτσι θα πραγματώσουμε το Σολωμικό ρήμα, που ταυτίζει το αληθές με το εθνικό». Δεν φαίνεται, όμως, να αληθεύει ο ίδιος ως προς το αληθές που επικαλείται. Η αλήθεια των πραγμάτων ταυτίζεται προκλητικά από εκείνον με τη μυωπική, την ιδιωτεύουσα, τη μονομερή δική του, ενώ πάσα

ετερότητα στην προσέγγιση των γεγονότων και δη η ως τα τώρα εθνική τους ερμηνευτική έκδοση είναι κατ' αυτόν μυθολόγημα. Οι δικές του, από την άλλη, αποσιωπήσεις είναι ευλογημένες και ανεπίληπτες.

Δεν νιώθει άραγε ότι βιάζει τόση ώρα την ιστορία με το τσιμπούκι αναμμένο, χυμένος στον καναπέ του, μέσα στην όζουσα ατμόσφαιρα της νεοελληνικής αφασίας, ενώ τα αγιασμένα οστά των πατέρων μας, ξεπλυμένα από τις βροχές και τις θυσίες, των εξυβρισμένων και απαξιωμένων ετεροχρονισμένα ρωμωραγιάδων (γιατί όχι και βρωμοραγιάδων για κάποιους), αναβοούν μυστικώς τη δική τους, την όντως αλήθεια, μέσα στην αγέρωχη, στη λεβέντικη μοναξιά τους σε κάθε ραχούλα, σε κάθε υδρόταφο, σε κάθε χαράδρα και καμένη πέτρα του κατάστικτου αυτού τόπου από τα πλήγματα των ξένων και όχι μόνο;

<http://bit.ly/1glo7xR>